

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

תוכן עניינים

- א. שור כרסתן ופרסתן רב רישיה ורב גנובתיה וחילופא בחמרא למאי נפקא מינה למקח וממכר.....1
- ב. הרכיב שני דשאים זה על גב זה.....2
- ג. הביאו כפרה עלי שמיעטתי את הירח ... מה נשתנה שעיר של ראש חדש שנאמר בו לה' אמר הקדוש ברוך הוא שעיר זה יהא כפרה על שמיעטתי את הירח 2
- ד. ללמדך שהקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים ... שדי ביה ביזרני ולא צמח בעא רחמי אתא מיטרא וצמח.....5
- ה. השסועה בריה בפני עצמה היא שיש לה שני גבין ושני שדראות.....6

דף ס.

א. שור כרסתן ופרסתן רב רישיה ורב גנובתיה וחילופא בחמרא למאי נפקא מינה למקח וממכר

סימן לשור יפה הוא שיש לו כרס גדולה ורגלים גדולות וראשו גדול וצעדיו רחבין וזנבו ארוך¹ ואז הוא טוב למלאכה², וחילופיו בחמור, כלומר החמור טוב כריסו דקה ורגליו קטנות וכן ראשו וכן זנבו וכן פסיעותיו לא יהיו פתוחות.

¹ בערוך צב א לא הזכיר זנבו ארוך, וברב האי גאון לא הזכיר פסיעותיו רחבות
² ולכאורה יהיה סימן נמי אי בהמה או חיה הוא במקום ספק אולם לא מסתברא הוא דאינו אלא סימן לשור טוב ויפה אך אינו סימן שהוא שור דאף בעלי חיים אחרים אפשר שנראים כן והן להיפך גבי חמור וצ"ע.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

י"א³ שהמוכר שור או חמור לחבירו במקום בו אין לשון בני אדם קבועה מה הוא שור, אם אין בו סימנים אלו יכול הלוקח לומר מקח טעות הוא, וי"א⁴ שאינו אלא עצה טובה לקונה שור או חמור שיהיו לו סימנים אלו, אך אינו מקח טעות אם אין בו.

ב. הרכיב שני דשאים זה על גב זה

אסור להרכיב ירק בירק⁵ והמרכיב ירק בירק בארץ ישראל לוקה⁶.

י"א⁷ שבחול מותר להרכיב ירק בירק, ויש אוסרים⁸.

דף ס:

ג. הביאו כפרה עלי שמיעטתי את הירח ... מה נשתנה שעיר של ראש חדש שנאמר בו לה' אמר הקדוש ברוך הוא שעיר זה יהא כפרה על שמיעטתי את הירח

³ ברמה"ג ובפסקי הרי"ד כאן כתב פי', שאם התנה עמו למכור לו שור יפה או חמור יפה, צריך שיהיו לו הסימנים הללו, ואם לאו הוי מקח טעות. וכן בשו"ת הרשב"ש סימן רפח מנה המקומות דהולכין אחר לשון בני אדם במקח וממכר והביא דינא דגמ' וכן משמע בספר המקח והממכר לרב האי גאון שער מה, ועיין מהר"ם שיף פה שפי' אפ"ל אם התנה עמו לתת לו כרסתן ופרסתן צריך לתת לו שור ואפשר לומר משום דבלשון תורה שור בן יומו קרוי שור קאמר בלשון בני אדם לא מקרי שור רק אחרי שבא לכלל כרסתן ופרסתן רב רישא ורב כו' ונ"מ אם התנה לתת לו שור] ולא מצוי ליתן סימן בשנים או בקומה רק משבא לכלל פרסתן כו' ועיין בריש במה מדליקין זפת זיפתא כו' שעוה פסולתא דדובשא ג"מ למקח וממכר.

⁴ ערוך ערך צב א וז"ל ש יש לו כרס גדולה ורגלים [גדולים] וראשו גדול וצעדיו רחבין – קנהו שהוא טוב למלאכה וחילופיו בחמור, כלומר החמור טוב כריסו דקה ורגליו קטנות וכן ראשו וכן זנבו וכן פסיעותיו לא יהיו פתוחות. ורמב"ם ומוש"ע ונו"כ לא הביאו משמע דס"ל כערוך וצ"ע. ובמאירי ז"ל השור כריסו רחבה ופרסותיו רחבים וראשו וזנבו גדולים מכר לחברו שור סתם ומסר לו שור שתכונותיו הפכיות לאלו שהזכרנו אין זה שור וחזור והפך הדברים בחמור ויש חולקין שלא לפסוק דבר זה

⁵ שו"ע ונו"כ רצה ג

⁶ כסף משנה הלכות כלאים פרק א הלכה ה

⁷ כס"מ שם וחזו"א סי' א' סקט"ו בדעת הרמב"ם

⁸ שו"ע שם וכדעת הרא"ש וטור והגהת סמ"ק מצוה קס"ד וארחות חיים בשמו וכו"פ פנ"ה, והגר"א כתב דגם רבנו מודה דאיכא איסורא דרבנן גם בחול אבל בחזו"א שם תמה עליו.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

כבר התבאר במסכת שבועות דף ט. שתיקנו לומר בתפלת מוסף דר"ח: **רֵאשִׁי חֲדָשִׁים לְעֶמְדָּה נִתְּתָהּ. עַל שֵׁם⁹ הַכְּתוּב (שְׁמוֹת יב פְּסוּק ב) הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם רֵאשׁ חֲדָשִׁים לָכֶם וְלֹא לְאֻמוֹת הָעוֹלָם שֶׁלֹּא נִמְסַר סוּד תּוֹלְדוֹת הַלְּבָנָה לְכָל אֹמָה וְלִשׁוֹן שֶׁבְּעוֹלָם כִּי אִם לְיִשְׂרָאֵל הַה"ד (דְּבָרִים ד פְּסוּק ו) כִּי הוּא חֲכַמְתְּכֶם וּבִינְתְּכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים וְגו'**

זְמַן כַּפָּרָה לְכָל תּוֹלְדוֹתֵם. בְּהִיוֹתְם מְקַרְבִּים לְפָנַי כְּדֵאִתָּא בְּמַסַּכְתָּ שְׁבוּעוֹת שְׁעִירֵי רֵאשִׁי חֲדָשִׁים מְכַפְרִים עַל מַהוּר שֶׁאֵכֵל אֶת הַטֶּמֶא ר' מֵאִיר אֹמֵר כָּל הַשְּׁעִירִים מְכַפְרִים עַל טוֹמְאֵת מְקַדֵּשׁ וְקַדְשׁוֹ,

זְבַחֵי רִצּוֹן. שֶׁהֵן מְרִצִּין אֶת יִשְׂרָאֵל לְאַבִּיהֶן שֶׁבְּשֵׁמִים כְּמָה דְּתִימָא (שְׁמוֹת כח פְּסוּק לח) לְרִצּוֹן לָהֶם לְפָנַי ה'

וְשְׁעִירֵי חֲטָאֵת לְכַפֵּר בְּעֵדָם. תִּיקוֹן לִשׁוֹן הוּא כְּמוֹ שֶׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ שְׁעִיר זֶה יֵהָא כַּפְּרָה עָלַי עַל שֶׁמִּיעַטְתִּי אֶת הִירַח. וְזֶה פִירוּשׁוֹ שְׁעִיר זֶה יֵהָא כַּפְּרָה עַל יִשְׂרָאֵל אִם יִשְׁגוּ בַחֲשׁבוֹן תּוֹלְדוֹת הַלְּבָנָה וְנַחַת רוּחַ יֵהָא זֶה לְלִבְנָה שִׁיתְכַּפְּרוּ בֵּה יִשְׂרָאֵל בַּחֲדוּשָׁה עַל שֶׁנִּמְרַתִּי לָהּ לְהַתְמַעֵט וּמַהוּ לִשׁוֹן עָלַי כְּאִדָּם הָאֹמֵר לְחַבִּירוֹ עָלַי זֶה הַדְּבָר אֲנִי עָרַב לָךְ בַּזֶּה¹⁰.

זְכָרוֹן לְכָלֶם יְהִיוּ. שֶׁהַקְּרַבְנוֹת מֵעֲלִין זֶכֶר יִשְׂרָאֵל לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְטוֹבָה כְּמָה דְּתִימָא (בְּמַדְבָּר י פְּסוּק י) וּבָיּוֹם שֶׁמְחַתְּכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם וְתַקְעֶתֶם בְּחִצְצָרֹת עַל עֲלִיתֵיכֶם וְעַל זְבַחֵי שְׁלַמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְזִכְרוֹן וְגו'

וְתִשׁוּעַת נַפְשָׁם מִיַּד שׁוֹנֵא. כְּמָה דְּתִימָא (שֵׁם) וְהָיוּ לָכֶם לְזִכְרוֹן לְפָנַי אֱלֹהֵיכֶם וְגו' יְבוֹא שְׁעִיר רֵאשׁ חֲדָשׁ וַיַּעֲמֹד לְפָנַי אִישׁ שְׁעִיר

⁹ ספר שבלי הלקט ענין ראש חודש סימן קעו וכתב והא לך פירושו כמו שכתב אחי ר' בנימין גר"ו
¹⁰ שכן מיעוט הירח - כפי שהוא מובן מפרשת "החדש הזה לכם" - מסמל את האפשרות שהצד האלוהי שבאדם יהא שרוי באפילה זמנית, ואפשרות זו היא תוצאה של מעשה הבורא, שזיווג את הנשמה האלוהית המהורה עם הצד הנופני החושני שבאדם. וזו משמעות חטאת זו של ראש חודש: ה' ב"ה הוא אלוהי החסד המחנך את האדם ואת האנושות, ובחליפות האור של תקופות הלבנה הוא הראה לנו "דוגמא" של עצמנו (ראה פי' שמות עמ' צא). כל אימת שהלבנה מתחדשת הוא קבע לנו יום של ראש חודש, ללמדנו שאנחנו מסוגלים להתחדש כמותה ולזכות באור אחרי כל אופל. רש"י הירש במדבר פרק כח פסוק טו עיי"ש באריכות

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

מִזְבַּח הַדָּשׁ בְּצִיּוֹן תִּכְיֶינָה וְעוֹלֹת רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ נִעְלָה עָלָיו וְשִׁעִירֵי עֲזִים נִעְשָׂה בְּרִצּוֹן¹¹. וּבַעֲבוּרֵת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִשְׁמַח פְּלָנוּ. כַּמְפֹרֶשׁ בַּמִּשְׁכָּנָא דִּיחֻזְקָאֵל בַּהֲפֻטְרָת בְּרֵאשׁוֹן בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ

וּבְשִׁירֵי דְיָוֵד¹² עֲבָדְךָ הַנְּשַׁמְעִים בְּעִירְךָ. שֶׁהֵן נֹאמְרִין עַל הַקְּרַבְנוֹת וּכְיוֹן שֶׁהַזְכוּר בְּנֵין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ מִזְבַּח הַדָּשׁ בְּצִיּוֹן תִּכְיֶינָה, הַזְכוּר דוּד שֶׁמֶסֶר נִפְשׁוֹ עָלָיו¹³.

יש נוהגים¹⁴ להתפלל במנחה של ערב ראש חודש תפלת יום כפור קטן, לפי שבו מתכפרים עוונות כל החודש, דומיא דשעיר של ראש חודש, וכמו שאמרו במוסף, זמן כפרה לכל תולדותם. ואומרים סליחות קודם מנחה. בזמנינו המנהג לומר הסליחות

¹¹ וכתב בספר 'שלמי ציבור': ולעתיד לבא כתיב (ישעיה ל, ב): 'והיה אור הלבנה כאור החמה' – ואין צורך לקרבן הטאת. לזה תיקנו לומר: 'ושעיר עזים נעשה ברצון' – 'ברצון דוקא', ולא לכפרה! כי אם ברצון. עכ"ל. ובאשר 'לטומאת מקדש וקודשיו'. עי' בפ"י 'שיח יצחק': כי הטאות 'אין נקראים זבחי רצון', כי הם ראויים לכפר ולבקש רצון. וכמ"ש (זבחים ז): הטאת למה היא באה לפני עולה? משל לפרקליט שנכנס לרצות. ריצה פרקליט נכנס דורון אחריו. עכ"ל: 'זבחי רצון ושעירי הטאת'. אולם לעתיד שלא יהיה עוד הטא ועון, וכמ"ש (יחזקאל לו): 'והסירותי לב האבן ועשיתי את אשר בחוקתי תלכו'. אז השעיר עזים של ר"ח 'לא יבא לכפר', אלא יהיה מתחילה 'לרצון'. עכ"ל: 'ושעיר עזים נעשה ברצון', עכ"ל.

¹² וצ"ל ושירי דוד הנשמעים בעירך האמורים לפני מזבחך אהבת עולם תביא להם. והאומר ובשירי דוד הנשמעים בעירך מעות בידם אז ישישו עמך

¹³ ועיין שו"ת בנין שלמה חלק א סימן כא דקדק למה מזכירים בר"ח ולא בשאר רגלים ענין הכפרה והשירה. ועוד מה שתיקנו לומר זמן כפרה ומשמע שעיצומו של יום מכפר, ובאמת ר"ח בעצמו אינו מכפר רק השעיר מכפר ועיי"ש מה שכתבתי ע"ז. ואכן שוב מצאתי בפ"י על החומש לרבותינו בעלי התוס' ז"ל בפ' פנחס שב' בזה טעם נכון מאוד וז"ל: בר"ח כתוב להטאת לה' מה שלא נאמר בכל המוספין, ובמס' שבועות דריש ליה אמר הקדוש ברוך הוא הביאו עלי כפרה על שמעטתי את הירח, ויש לפרש כן תביאו לדורות בשבילי ולשמי קרבן להיות קרבין כפרה לי. ובזה תתנחם הלבנה על שמיעטתי אותה [א"ה, וכן פירש ג"כ הרב אלפסי ז"ל בריש שבועות עיין שם]. והכפרה היא מועלת לתינוקות שלא תיפול עליהם אסכרה לפי שהידוש ראשון היה ברביעי כדאמרין ברביעי נתלו המאורות, ואמר מר ברביעי היו מתעניין על אסכרה שלא תיפול בתינוקות. וגם רש"י פ"י בן בפ' בראשית שלפיכך כתב יהי מאורות חסר לשון מארה, וכ"ש ביום הידוש הלבנה שיש לדאוג. וקרבן זה של ר"ח מכפר עליהם, וזהו שאנו אומרים במוסף של ר"ח זמן כפרה לכל תולדותם, ותולדותיו של אדם אלו התינוקות עכ"ל. וע"פ דבריהם ז"ל אלו ניהא נמי כמה דאמר זמן כפרה, די"ל דהוא זמן שצריך כפרה וסליחה משום שהוא הידוש הלבנה, ואכן העיקר כפרה הוא בשעיר החטאת של מוסף.

¹⁴ יסוד הדבר שקורין לתפלות ערב ראש חודש יום כפור קטן, הוא מיסודו של הרמ"ק, דאיתא בפר"ח דמהר"ם קורדוויירו ז"ל היה קורא אותו כפור קטן לפי שבו מתכפרים עונות של כל החודש דומיא דשעיר של ר"ח וכדאמרין במוסף זמן כפרה לכל תולדותם וכדכתב הבי"ב בס' סימן תכ"ג בשם האו"ח כי כינוי תולדותם קאי על החדשים ר"ל כי עולת ר"ח היתה באה על תולדות ימי החודש עכ"ל הפר"ח, וכן הוא בגת"י ע"פ (דף קפ). וכן הוא מנהג ותיקין, וראה בשו"ת רשב"ן (סימן עט), ובכנסת הגדולה (הגה"ט סימן תיז), ובמגן אברהם (סק"א), ובברכי יוסף שם, ובמשנה ברורה (סק"ד). ועיין בכף החיים (סימן תיז אות יג) שהביא מהאחרונים סדר התפלה בערב ראש חודש.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

אחר תפלת המנחה¹⁵ ובמקומות שנוהגים לומר דברי התעוררות ומוסר, נכון שיאמרום קודם תפלת מנחה.

בני ישיבה ואברכים אינם צריכים להתבטל מלימודם לצורך תפלות יום כיפור קטן, דבלאו הכי לימוד תורה מכפר עם תשובה¹⁶. ומ"מ יראה לעשות תשובה ביום זה ולתקן את אשר עוות בכל החודש ואז יהי' לו יום החודש כפרה לכל תולדותיו¹⁷.

ד. ללמדך שהקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים ... שדי ביה ביזרני ולא צמח בעא רחמי אתא מיטרא וצמח

צריך אתה לדעת כי כח התפילה גדול אפילו לשנות הטבע ולהנצל מן הסכנה ולבטל הנגזר¹⁸. אולם אין לאדם להתפלל לשנות סדרי עולם.

יש שכתב¹⁹, שבחולה שהרופאים כבר נתייאשו לרפאותו בדרכי הטבע, אין להרבות עליו בתפילת רבים בפרסום, שאם לא יענו בתפלתם ולא יתרפא, יש לחוש לרפיון ח"ו בעניני אמונה. ובאופן זה עדיף שיתפללו שייטב לחולה וייטב למשפחתו, ולא יבקשו בדוקא על רפואתו, וזה' הוא הטוב בעינינו יעשה²⁰.

¹⁵ מ"ב שם

¹⁶ כף החיים (סימן תיו אות יג), דנראה שכל זה הסדר הוא להמון העם, אבל מי שתורתו אומנתו ויש לו לב מבין בגמרא ובפוסקים, אין צריך לבטל כדי לומר סדר זה, דבלאו הכי תלמוד תורה מכפר עם התשובה. ע"כ. ועיין בכיוצא בזה בספר יפה ללב חלק ב' (סימן תרטו), ובספר טהרת המים (מערכת ח' אות לא), ובשדי חמד (מערכת יום הכפורים סימן ד' אות ג'). ע"ש. וראה בספר פניני רבינו הקהלות יעקב (דף מ') מה שמספר על הרב קהלות יעקב בחשיבות לימוד זה. ע"ש.

¹⁷ מ"ב שם

¹⁸ מיצחק, שנאמר ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו, ודרשו רז"ל מפני מה נתעקרו האמהות, מפני שהקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים, בארו לנו בכאן כי לא בא העקרות לאמהות אלא מפני התפילה, וכשהתפללו בזה נשתנה בהן הטבע. כן כתב רבינו בחיי דברים יא, יג, אולם עיין רבי עקיבא איגר סי' רל סק"א. בשם ספר חסידים סי' תשצד, שאל יתפלל אדם למקום לבקש דבר שאינו כפי הטבע, ואף שהיכולת ביד הקדוש ברוך הוא, כגון אם הפילה אשתו לח' חדשים, אין מתפללים עליו שיחיה, ואסור להתפלל שיעשה לו הקדוש ברוך הוא גם בשינוי עולם, כגון שיוציא אילן זה פירות קודם זמנו. ועל כרחך צריך לחלק שדבר שהוא נגד סדר שסידר הבורא בעולמו אין לבקש עליו כגון שאשה ללא רחם תלד וכדומה, אך דבר שאינו נגד סדר העולם שיש מציאות שיקרה כגון עקרה שתתפקד או חולה שנתיאשו מרפואתו שיתרפא יש להתפלל וכחזקיהו שהתפלל במסכת ברכות, ועיין עוד בחפ"ן ה' (לבעל האור החיים, ברכות ס, א ד"ה היתה אשתו) שכתב שאין לאדם לשאול מאת השם שיהפוך עבורו סדר העולם. וראה עוד בשערי תשובה (סי' קפו סק"ג) בשם הבכור שור (שבת כא, ב) מה שכתב בענין אם מותר להתפלל להקב"ה שיעשה לנו גם היוצא מדרך טבע העולם.

¹⁹ הגרש"ז אויערבאך (הליכות שלמה, תפילה, פ"ה אורחות הלכה הערה 56).

²⁰ ועיין בדבריו שכתב, שמכל מקום גם במצב זה לא יסור ח"ו בטחונו בה' שיחוס וירחם עליו, ועדיין יש תקוה שירפאהו, כמבואר בגמרא (ברכות י, א) שלמדו מחזקיהו המלך שאפילו הרב חדה מונחת על צוארו של אדם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ה. השסועה בריה בפני עצמה היא שיש לה שני גבין ושני

שדראות

השוחט²¹ את הבהמה ומצא בה בריה שיש לה שני גבין ושני שדראות, אף על פי שיש לו פרסה או פרסות אסורה, שזו היא השסועה הנאמרת בתורה שאסורה, דכי אנמריה רחמנא למשה את השסועה לאיסורא דכתיב (דברים יד פסוק ז אף את זה לא תאכלו מן העלי הנרה ומן הפריסי הפרסה השסועה וגו', על כרחך במעי אמו אנמריה שלא יהא ניתר בשחיטת אמו, דאי לאחר שנולד פשיטא שאסור, שהרי אינו יכול לחיות אפילו שעה אחת כשיצא לאויר העולם והרי הוא נבילה²²).

אל יתייאש מן הרחמים, ולכך חזקוהו התפלל על עצמו שירפא, ואף שאל פי דרך הטבע לא היה יכול להרפא, ואם כן על מה סמך להתפלל, אלא יש ללמוד ממנו שאפילו באופן שלכאורה נראה שעל פי דרכי ההנהגה אין מקום לכך, מכל מקום הוא ביקש והתחנן על נפשו לזכות לחיים, אלא שאין לנו להרבות בתפילה ולהפציר על כך.

²¹ שו"ע ונו"כ יג ו

²² לבוש וש"ך שם בא ועיין תבו"ש כג כתב הפרי חדש (ס"ק י"ח) דשסועה דכ"ע יכול לחיות קצת, ואפשר עד ח' ימים, והשיג אש"ך (ס"ק כ"א) דכתב דאינו יכול לחיות אפילו שעה אחת. ובחנם השיגו, דזה לשון הרי"ף פרק בהמה המקשה (כ"ה ע"א), בריה בעלמא ליתה, ומחייא לא חיי מכי נפיק לאויר העולם, עכ"ל. וכן משמע מלשון הרי"ן (ד"ה וכי אנמריה רחמנא למשה) שכתב דבמעי אמו אנמרינן דבלאו הכי לא משכחת לה, עכ"ל. ולא כתב דבלאו הכי לא הוה צריך לאנמורי אף על גב דחיי כיון דאינו מתקיים, אלמא דסבירא ליה דלא חיי כלל.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

